

Ylöjärvi - Hyvässä kunnossa

Ylöjärven laaja hyvinvointikertomus 2017-2020 määrittelee Ylöjärven hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet ja tavoitteet kuluvalle valtuustokaudelle. Hyvinvointityön painopisteet on käsitelty ja hyväksytty eri toimialojen edustajien kesken hyvinvointiryhmässä. Painopisteitä ja keskeistä sisältöä on käyty läpi eri lautakunnissa ja neuvostoissa. Painopisteiden ja tavoitteiden valintaan ovat vaikuttaneet väestön hyvinvoinnin tilaa ja terveyttä kuvaava tieto sekä tehtyjen toimenpiteiden vaikutusten arviointi. Väestön terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen voidaan vaikuttaa parhaiten hyvällä hallintorajat ylittävällä yhteistyöllä. Näin saadaan yleensä aikaan myös toivottuja kustannussäästöjä ja toimenpiteitä voidaan kohdentaa hallitusti sinne missä tarve on suurin.

Ylöjärven hyvinvoinnin edistämisen painopisteet vuosille 2017-2020 ovat 1. Terveellisten elintapojen edistäminen (liikunnan lisääminen, terveellinen ravitsemus ja päihteettömyys / ehkäisevä päihdetyö), 2. Turvallisuuden tukeminen ja vahvistaminen ja 3. Arjessa pärjäämisen lisääminen.

Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on yhteinen asia.

Vuoden 2017 painotukset noussevat kunkin toimialan sisältä kohderyhmien osoitetuista tarpeista. Vuoden 2017 keskeinen painopiste oli painopiste 1. Terveellisten elintapojen edistäminen (liikunnan lisääminen, terveellinen ravitsemus ja päihteettömyys / ehkäisevä päihdetyö

Vuosiraportissa 2017 tarkastellaan painotetusti liikunnan lisäämisen, terveellisen ravitsemuksen ja päihteettömyyden tavoitteiden toteutumista laajan hyvinvointikertomuksen indikaattoreiden sekä toimialaraporttien valossa.

Vuoden 2017 keskeisiä onnistumisia:

1. Kuntalaisten osallisuus on korkea, koko TEA-viisaristo on 100.
2. Työllisyystilanteen kohentuminen, kuntouttavan työtoiminnan merkitys
3. Liikuntaneuvonnan ja terveydenhuollon toimijoiden yhteistyön vahvistuminen - liikuntaneuvonnan polku tutuksi ja liikuntaneuvonta osa sähköistä potilastietojärjestelmää
4. Läpileikkaavana liikunta-aktiivisuus on ylöjärveläisten koululaisten vahvuus kouluterveyskyselyn 2017 perusteella
5. Vahva terveyden edistämisen johtaminen (vrt. TEA-viisarin tulokset / EVA-päätös puuttuu, muuten lähes 100)
6. Digitaalisten palveluiden kehittäminen ja tarjonta
7. Ikäihmisten palvelut ovat laajentuneet - kunnassa on järjestetty runsaasti ikäihmiselle suunnattuja tapahtumia

keskeisiä haasteita:

1. Nuorison hyvinvoinnin edistäminen vrt. nuorisopalveluiden haasteet mm. sairaanhoidon ruuhkautuminen. Kouluterveyskyselyyn osallistuneiden nuorten päihdeasenne on sallivampi muuta maata, lukiolaisten vähäinen uni
2. Päihteettömyys ja mielenterveyden tuki kaikki ikäryhmät vrt. sosiaalityö ja kouluterveystoteumat / ehkäisevä päihdetyö - Mielenterveys- ja päihdesuunnitelman käytäntöön juurruttaminen poikkihallinnollisesti / Palveluketjujen (ent. verkko) juurruttaminen (Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palveluverkko, lasten ja nuorten mielenterveystyö palveluketju) ja tarkistuslistojen käyttöön otto
3. Hyvinvointityön seuranta, raportointi ja vaikutusten arviointi (tähän viittaavat myös TEA-Viisarin tulokset)
4. Hyvinvointityön poikkihallinnollinen yhteistyö; selkeät vastualueet, tietoisuus vastualueista ja vaikuttamisen mahdollisuuksista, yhtymäkohtien jouheva yhteistyö yli hallintorajojen
5. Kulttuurihyvinvointinäkökulman vahvistaminen
[https://www.ylojarvi.fi/site/assets/files/12545/pirkanmaan_alueellinen_kulttuurihyvinvointisuunnitelma_2017.p
df](https://www.ylojarvi.fi/site/assets/files/12545/pirkanmaan_alueellinen_kulttuurihyvinvointisuunnitelma_2017.pdf)
6. Digitaalisten palveluiden kehittäminen

Painopiste 1. Terveellisten elintapojen edistäminen (liikunnan lisääminen, terveellinen ravitsemus ja päihitteettömyys / ehkäisevä päihdetyö)		
TAVOITE	HYTE-suunnitelma	TOIMENPITEET / vastuutaho, ARVIOINTI/INDIKAATTORIT
Lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvien ja terveellisten ruokatottumusten vahvistuminen	<p>Alueellisen ravitsemussuunnitelman toimeenpano</p> <p>Kunnan varhaiskasvatussuunnitelmassa on kuvattu ruokakasvatuksen tavoitteet ja tavoitteiden toteutuminen</p>	<p>TEA-Viisari: Ylöjärvellä on asetettu tavoitteita tai määritetty toimenpiteitä hyvinvointia ja terveyttä edistävien ravitsemustottumusten lisäämiseksi väestöryhmittäin. Lapset ja nuoret TEA-Viisari 100 2017, 100 2015.</p> <p>Kouluterveyskysely 2017(v. 2015 vertailutietoja ei ole saatavilla): Ylipainoisia 8. ja 9. lk oppilaista on 19,2% (pojat 20,3, tytöt 18,2). Ylipainoisia lukiolaisista on 16,7% (pojat 22,2 tytöt 11,1). Ammattioppilaitoksessa 33,3 (pojat 37,1, tytöt 26,4). Kouluterveyskysely perustuu nuorten itsensä ilmoittamiin pituuteen ja painoon.</p> <p>Terveystarkastusten BMI-tietoja ei ole raportoitu.</p> <p>APE-ryhmän toteuma: Terveysaseman hoitajakunnan kanssa kerrattiin MNA- testin käyttö, testilomakkeet kerätään tilastointia varten.</p> <p>Varhaiskasvatus siirtyy valtakunnallisen allergiaohjelman piiriin - vuosittainen allergiasuunnitelmien päivittäminen. Erityisruokavaliotodistuksien päivittäminen tehdään lastenlääkärin ja terveydenhoitajien kanssa.</p> <p>Kouluille on perustettu ruokalatoimikunnat. Kokoukset 2 x vuosi. V.2017 teema Suomi 100 sekä mieliruokaviikot.</p> <p>Varhaiskasvatuksen vuositavoite oli ruokakasvatus. HVK:n indikaattorina on Sapere:n kirjaaminen varhaiskasvatussuunnitelmaan ja sen toteuttaminen päiväkodeissa. Vuonna 2017 tätä kohti on edetty henkilöstön kouluttamisella SAPERE-menetelmään (lasten aistien käyttö ja osallistaminen ruokakasvatuksessa).</p> <p>Useimmissa varhaiskasvatusyksiköissä on luovuttu syntymäpäivinä tarjottavista makeisista. Varhaiskasvatustapahtumia järjestettiin mm. hedelmä- ja kasvisviikkoja ja sadonkorjuujuhla. Vekara-olympialaisissa oli ravitsemus-infopiste. <i>Huoltajakyselyssä 95% oli huomannut ruokakasvatuksen painotuksen.</i></p>

	<p>Hävikkiruokaohjelman käyttö</p> <p>Osallistuminen kouluruokailuun on korkealla tasolla</p>	<p>Ruokailausten tarkentaminen sähköisten palveluiden avulla tavoitteena hävikkiruuan vähentäminen, kestävä elämäntapa</p> <table border="1" data-bbox="974 375 1937 678"> <thead> <tr> <th></th> <th>Sukupuoli: yhteensä Ei syö koululounasta päivittäin, %</th> <th>Pojat Ei syö koululounasta päivittäin, %</th> <th>Tytöt Ei syö koululounasta päivittäin, %</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Perusopetus 8. ja 9. lk</td> <td>29,5</td> <td>26,7</td> <td>32,1</td> </tr> <tr> <td>Lukio 1. ja 2. vuosi</td> <td>21,5</td> <td>21,1</td> <td>21,8</td> </tr> <tr> <td>Ammatillinen oppilaitos</td> <td>23,4</td> <td>20,5</td> <td>30,4</td> </tr> </tbody> </table> <p>Käytössä olevat rajoitukset</p> <p>Alue Ylöjärvi</p> <p>Kyselyvuosi 2017</p> <p>Indikaattorit Ei syö koululounasta päivittäin, %</p> <p>KOOSTE Matti Hursti: Kouluterveyskysely 2017 n.1480 ylöjärveläistä 4. ja 5.lk/ 8. ja 9.lk/ lukion 1. ja 2.lk ; Kyselyssä 4. ja 5. luokkalaisten tulos oli vahvin sekä Ylöjärven muihin ikäluokkiin verrattuna että Suomen muihin kuntiin verrattuna. Erityisiä vahvuuksia muun muassa ovat osallisuutta ja yhteisöllisyyttä koskevat asiat, vuorovaikutus opettajien ja vanhempien kanssa, kouluterveydenhoidon laatu ja liikunta-aktiivisuus. Keskiarvoa heikompi tulos saatiin koulukiusaamista ehkäisevien toimien vaikuttavuudesta ja innostuksesta koulutehtäviin. Myös perheen yhteistä aikaa koettiin olevan vähemmän kuin muissa Suomen kunnissa.</p> <p>8. ja 9. luokilla vahvuuksia ovat liikunta-aktiivisuus, netin kohtuullinen käyttö, osallisuus ja yhteisöllisyys sekä opiskeluohjelmien palvelujen saatavuus. Koulukiusaamista ehkäisevien toimien vaikuttavuus on</p>		Sukupuoli: yhteensä Ei syö koululounasta päivittäin, %	Pojat Ei syö koululounasta päivittäin, %	Tytöt Ei syö koululounasta päivittäin, %	Perusopetus 8. ja 9. lk	29,5	26,7	32,1	Lukio 1. ja 2. vuosi	21,5	21,1	21,8	Ammatillinen oppilaitos	23,4	20,5	30,4
	Sukupuoli: yhteensä Ei syö koululounasta päivittäin, %	Pojat Ei syö koululounasta päivittäin, %	Tytöt Ei syö koululounasta päivittäin, %															
Perusopetus 8. ja 9. lk	29,5	26,7	32,1															
Lukio 1. ja 2. vuosi	21,5	21,1	21,8															
Ammatillinen oppilaitos	23,4	20,5	30,4															

	Lasten ja nuorten suun terveyden tottumuksia edistetään	<p>Ylöjärvellä huomattavasti vahvempaa kuin Suomen muissa kunnissa (huomaa tuloksen ero 4. ja 5. luokkiin). Keskusteluvaikeuksia omien vanhempien kanssa on vähemmän kuin muilla Suomen nuorilla.</p> <p>Kehitettäviä ja seurattavia asioita 8. ja 9. luokilla muihin Suomen kuntiin verrattuna ovat keskimääräistä sallivampi asenne päihteiden käyttöön, luokan työrauha, koulunkäynnit vaikeudet (kirjoittamistehtävät ja läksyjen tekeminen) sekä mahdollisuus osallistua koulutyön suunnitteluun. Ylöjärveläisnuoret nauttivat myös keskimääräistä enemmän limsaa, makeisia ja energiajuomia.</p> <p>Lukiolaisten vahvuuksia ovat liikunta-aktiivisuus, kyky tehdä omaan elämään liittyviä päätöksiä, ongelmanratkaisutaito, osallisuus sekä keskusteluyhteys omiin vanhempiin. Myös lukiolaiset ovat tyytyväisiä saamiinsa opiskeluhuollon palveluihin.</p> <p>Lukiolaisten elintapoja mittaava tulos on muita kuntia kehnempi. Alkoholin käyttö on keskimääräistä yleisempää. Asenne nautintoaineiden käyttöön on selvästi sallivampi kuin nuorilla keskimäärin. Alle 8 tuntia vuorokaudessa nukkuvia on Ylöjärvellä enemmän kuin muissa kunnissa. Luvattomia poissaoloja ja opiskeluun liittyviä ongelmia on keskiarvoa enemmän. Keskimääräistä vähäisempää on uutisten seuraaminen ja lukeminen.</p> <p>Sivistyslautakunta päättää kouluterveyskyselyn tuloksiin liittyvistä toimenpiteistä kevään 2018 aikana. Toimenpiteet otetaan huomioon talousarviovalmistelussa. / LIITE 1.</p> <p>www.thl.fi/kouluterveyskysely/tulokset</p> <p>DMF-indeksi, joka on HVK:n indikaattori, ei ole enää käytössä. Kiireettömään hammashoittoon pääsee 2-3 kk:n kuluessa. Haasteena potilaskunnan polarisoituminen: tervehampaisia on suurin osa, mutta pieni on riskiryhmäläisiä eli suun terveydessä on runsaasti parannettavaa. Käytössä on recall-järjestelmä, jolla riskiryhmäläiset kutsutaan uusintakäynnille. Ylöjärven kutsuntajärjestelmä on tiheämpi kuin muussa maassa. Näiden henkilöiden tavoitettavuus on kuitenkin haasteellista.</p> <p>Ennalta ehkäisevää toimintaa on terveystioskilla, vanhusten hoitolaitoksissa, kouluilla, ja päiväkodeilla. Erilaisiin tempauksiin ja tapahtumiin osallistutaan.</p> <p>Kotihoidon ja suun terveydenhoidon välillä tehdään moniammatillista yhteistyötä.</p> <p>Haasteena edelleen on hammaslääkärin saatavuus ja erikoishammaslääkärin vähäinen määrä. Eläköityminen on meillä lähitulevaisuuden haasteena. Viiden vuoden kuluessa 5-6 hammaslääkärää eläköityy.</p>
--	---	--

<p>Lasten ruoka-allergia-hoitoketjun päivityksen sisältämät ruokavalion allergiakriteerit huomioidaan varhaiskasvatukseen ja koulun ruokailussa ja vähennetään allergiaruokavalioiden osuutta Allergiaohjelman mukaisesti</p>	<p>Kouluruokailun käsittely vanhempainilloissa Ruoka-aineallergiat ja allergiatodistusten käyttö Allergiakriteerit osan kunnan ruokapalveluita Allergiaruokavaliot tarkistetaan vuosittain</p>	<p>Sisältyy ravitsemussuunnitelmaan. APE-ryhmän toteuma: Varhaiskasvatus siirtyy valtakunnallisen allergiaohjelman piiriin - vuosittainen allergiasuunnitelmien päivittäminen. Erityisruokavaliotodistuksien päivittäminen tehdään lastenlääkärin ja terveydenhoitajien kanssa vuosittain. Erialaisten ruoka-allergia - aterioiden osuutta varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa ei ole raportoitu.</p>
<p>Ikäihmisten ravitsemustilan seuranta tehostuu ja hyvät ravitsemustottumukset vahvistuvat</p>	<p>Ikäihmisten vajaaravitsemusriski tunnistetaan ja ehkäistään tahokkaasti kunnan yksiköissä, kotihoidossa ja ostopalveluyksiköissä. MNA (Mini Nutritional Assesment) - testi käytössä</p>	<p>Vuonna 2017 kotihoidossa tehtiin MNA-testit kaikille kotihoidon säännöllisille asiakkaille yht. 242 asiakkaalle. Muiden yksiköiden MNA-testimääristä ei ole raportoitu. Terveysaseman hoitajakunnan kanssa kerrattiin MNA- testin käyttö. Vajaaravitsemusriskistä ei vuoden 2017 kirjaamismenetelmillä ole saatavissa HVK:n indikaattoritietoa (MNA alle 17p. ja NRS-2002 menetelmällä arvioituja kohtalaisessa tai vakavassa vajaaravitsemusriskissä olevien määrä) Kaupungin omissa ikäihmisten asumispalvelu- ja vanhainkotiyksiköissä ei ole vielä tehty MNA-testejä säännönmukaisesti, mutta tehdään tarvittaessa. Ravitsemustilaa seurataan RAI-arviointimittariston kautta seuraamalla BMI-muutoksia ja tämän perusteella tehdään MNA-testejä. Ostopalvelu yksiköissä pääsääntöisesti sama käytäntö, lukuun ottamatta yhtä hoivakotia, jossa MNA-testi on tehty kaikille asukkaille. MNA-tulokset kirjataan Pegasos-järjestelmään asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelmaan ja otetaan huomioon asiakkaan hoidon ja palvelun suunnittelussa esim. lisäravinteet tarvittaessa ja ravitsemustilaa seurataan ja arvioidaan.</p>

		<p>MNA-tuloksista ei ole tilastoa saatavilla. Prosessin kuvausta ei ole vielä tehty, mutta riskikartoituksen jälkeinen toimintatapa on ollut, että tulos kirjataan asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelmaan ja tehdään suunnitelma ravitsemustilan korjaamiseksi ja tarvittaessa käytetään erityistyöntekijöiden kuten ravitsemusterapeutin ja puheterapeutin asiantuntemusta apuna ja tehdään yhteistyötä ruokahuollon kanssa.</p>
		<p><i>TED-viikko 11/2017 teemoilla VESOTE- hanke ja Pirkanmaan alueellinen kulttuurihyvinvointisuunnitelma sekä Porraspäivät.</i></p> <p><i>Suomi 100 Hyvinvointimessut kauppakeskus Elossa 09/2017</i> <i>Hyvinvointifoorumi Yhdessä yrittäen ja osallistuen 10/2017</i></p>
<p>Työikäisten liikkumisaktiivisuus lisääntyy</p>	<p>Kunnan kaikki toimialat sisällyttävät talous- ja toimintasuunnitelmaansa liikkumisaktiivisuutta tukevia toimenpiteitä</p>	<p>Terveysliikuntasuunnitelma https://www.ylojarvi.fi/site/assets/files/17626/terveysliikuntasuunnitelma_2017-2020.pdf</p> <p>Terveysliikuntaa toteutettiin kokonaisuutena monilaisena yhteistyönä laaditun suunnitelman mukaisesti.</p> <p>Työttömille on tarjolla Urheilutalon kortti alennettuun hintaan. Liikuntaneuvontapalvelu on maksutonta ja mm. työttömien terveystarkastuksessa ajan varaaminen on mahdollista. Työttömien kuntouttavassa työtoiminnassa VALPROssa toteutettiin ryhmämuotoista liikuntaneuvontaa.</p>
	<p>Arjen liikkumisen lisääminen</p>	<p>Vuoden alusta julkaistiin koekäyttöön karttasovellus, joka kertoo, milloin ladut, luistinradat ja kaukalot on kunnostettu viimeksi. Sovellus löytyy kaupungin kotisivuilta osoitteesta www.ylojarvi.fi/liikunta.</p> <p>Kaupungissa toimii 30 aktiivista urheiluseuraa, jotka tekevät yhteistyötä kaupungin kanssa. Asiantuntijaelimenä toimii Seuraparlamentti. Seuraparlamentin pääasiallinen tehtävä on liikuntaseurojen ja kaupungin välisen yhteistyön tiivistäminen ja kehittäminen.</p> <p>Ylöjärven kaupunki kannustaa ja tukee työntekijöidensä liikkumista mm. maksuttomilla liikuntavuoroilla vrt. henkilöstön hyvinvointisuunnitelma. Perusturvan työntekijät saavat käyttää fysioterapian tiloja niiden ollessa vapaina. Kävelykokouksien määrä on nousussa.</p>

	<p>Yhteiset käytännöt sisä- ja ulkoliikuntatilojen käytöstä, tavoitteena mahdollisimman suuri käyttöaste kaikille tiloille Höntsyliikuntakerhot</p> <p>Liikuntaneuvonnan tehostuminen</p>	<p>Matalan kynnyksen liikuntapalvelut kuntalaisille Liikuntapalveluiden ohjattu liikunta: https://www.ylojarvi.fi/vapaa-aika/liikunta-ja-ulkoilu/ohjattu-liikunta/</p> <p>Liikuntatilojen käyttöasteesta tai käyttömääristä ei ole raporttia vuodelta 2017 saatavilla.</p> <p>Liikuntakerhoista ei raporttia.</p> <p>Liikuntaneuvonta lisättiin sähköiseen potilaskertomukseen, joten liikuntaneuvojat käyttävät potilastietojärjestelmää kirjaamiseen. Liikuntaneuvonta- polkua on esitelty terveydenhuollon toimijoille vahvistaen terveystietopalveluiden ja liikuntapalveluiden yhteistyötä.</p> <p>Matalan kynnyksen liikuntapalveluista on tiedotettu liikuntapalveluiden nettisivuilla ja tiedotevihkoset on ollut saatavilla Urheilutalolta, terveystietokioskilta ja COSMOS-liikuntaneuvontatutkimuksessa.</p> <p>Liikuntaneuvontakäyntejä oli 73. Terveydenhuollosta lähetettyjä ei ole eritelty.</p> <p>VESOTE- Pirkanmaa vaikuttavaa elintapaohjausta poikkihallinnollisesti- kärkihankkeeseen osallistui 3 koulutettua 2017.</p>
<p>Lasten, nuorten ja perheiden liikkumisaktiivisuus lisääntyy</p>	<p>Kunnan kaikki toimialat sisällyttävät talous- ja toimintasuunnitelmaansa liikkumisaktiivisuutta tukevia toimenpiteitä</p>	<p>Lasten fyysistä aktiivisuutta varhaiskasvatuksessa on pyritty lisäämään pihojen leikkivälinevalinnoilla, hyödyntämällä enemmän lähiluonnon haastavia maastoja sekä kannustamalla ja varmistamalla lasten aktiivisuutta aktiivisuusrannekkeiden avulla.</p> <p>Unelmien liikuntavuosi 2017 tavoitteena oli avoin liikuntatapahtuma kerran kuussa. Liikuntatapahtumia on ollut monipuolisesti kerran kuussa sekä Suomi 100-liikuntatapahtuma Räikän keskusurheilukentällä ja kentän avajaiset elokuussa.</p>

	<p>Arjen liikkumisen lisääminen osana varhaiskasvatusta ja opetusta</p> <p>Liikuntaneuvonnan aloittaminen</p>	<p>Käynnistettiin koululaisille suunnattu matalan kynnyksen (soveltavan liikunnan) Sporttikerhot. Soveltavan liikunnanohjaan vakanssi avattiin syksyllä 2017.</p> <p>Varhaiskasvatuksen vuoden 2017 hyvinvointiteema oli ravitseminen. Liikunta on teemana vuonna 2018. Ilo kasvaa liikkuen - hanke varhaiskasvatuksessa harkinnassa/kehitteillä?</p> <p>Käynnistettiin lasten ja nuorten liikuntaneuvonta liikuntapalveluissa. Ensimmäiset asiakkaat, joita viisi henkilöä, saivat palvelua syksyllä 2017.</p> <p>Kouluterveyskysely 2017:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Sukupuoli: yhteensä</th> <th>Pojat</th> <th>Tytöt</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, %</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Perusopetus 8. ja 9. lk</td> <td>19,4</td> <td>19,7</td> <td>19,3</td> </tr> <tr> <td>Lukio 1. ja 2. vuosi</td> <td>19,5</td> <td>17,4</td> <td>21,6</td> </tr> <tr> <td>Ammatillinen oppilaitos</td> <td>35,1</td> <td>36,2</td> <td>33,9</td> </tr> </tbody> </table> <p>Alue Ylöjärvi Kyselyvuosi 2017 Indikaattorit Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, %</p>		Sukupuoli: yhteensä	Pojat	Tytöt	Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, %				Perusopetus 8. ja 9. lk	19,4	19,7	19,3	Lukio 1. ja 2. vuosi	19,5	17,4	21,6	Ammatillinen oppilaitos	35,1	36,2	33,9
	Sukupuoli: yhteensä	Pojat	Tytöt																			
Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, %																						
Perusopetus 8. ja 9. lk	19,4	19,7	19,3																			
Lukio 1. ja 2. vuosi	19,5	17,4	21,6																			
Ammatillinen oppilaitos	35,1	36,2	33,9																			

	<p>MOVE 5. ja 8.luokkalaisille sekä seuranta kouluterveydenhuollossa</p> <p>Liikkuva koulu- hanke</p> <p>Hintapolitiikka suosii lasten ja nuorten harrastamista: taksat, maksut, vapaat vuorot</p> <p>Höntsyliikunta yhteistyössä urheiluserojen kanssa</p>	<p>MOVE-fyysisen toimintakyvyn testit 5.-ja 8. luokkalaisille + tulosten seuranta kouluterveydenhuollossa, toiminnan jatkuminen:</p> <p>MOVE-testit on otettu käyttöön v. 2017 kaikille 5.luokkalaisille ja v. syksyllä 2018 mukaan tulee myös 8.luokat. Moniammatillisesti on suunniteltu käytännöt toimintakykytestin suorittamisesta kouluilla, palautteista ja niiden läpikäymisestä. Toimintaa, käytänteitä ja koulutusta on ollut suunnittelemassa opettajista edustajat, liikunnanohjaaja ja kouluterveydenhuollon edustajat. Liikunnanohjaaja on sopimuksen mukaisesti käytettävissä. Laajassa terveystarkastuksessa on oppilaille ja vanhemmille annettu palaute oppilaan testistä.</p> <p>Seurantadataa kertyy, kun oppilaat siirtyvät vuosiluokalta 5 seuraavaan testikertaan 8:luokalle. Tällä hetkellä seurantatietoja ei ole keskitetysti koottu. Tarkkaa indikaattoritietoa ei ole vuodelta 2017 saatavilla.</p> <p>Ei raportointia.</p> <p>Iltapäivätoiminnan määrästä ei raportointia.</p> <p>Ilo kasvaa liikkuen - hankkeen tilasta ei raportointia.</p>
--	---	--

		<p>TEA-viisari- tiedonkeruu:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Liikunta/Johtaminen/Resurssit talous- ja toimintasuunnitelmassa: Lasten ja nuorten liikunnan edistämiseksi/ 100 (2016)2. Liikunta/ Sitoutuminen/ Liikunnan edistäminen strategioissa: Muiden toimialojen asiakirjoissa /100 (2016)3. Liikunta/ Seuranta- ja tarveanalyysi/ Yhteenveto hyvinvointikertomuksessa: Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuus/ 0 (2016)4. Perusopetus/ Muut ydintoiminnat: koulupäivän liikuntaa lisäävät toimenpiteet/ 54 (2015)5. Liikunta/ Voimavarat/ Lasten ja nuorten harjoitusvuoromaksut/ 62 (2016)6. Liikunta/ Seuranta- ja tarveanalyysi/ Säännöllinen seuranta sekä yhteenveto toimintakertomuksessa: lapset ja nuoret/ 20 (2016)7. Liikunta/ Muut ydintoiminnat: koulupäivän liikuntaa lisäävät toimenpiteet/ 56 (2016)8. Liikunta/ Muut ydintoiminnat: varhaiskasvatuksen liikuntaa lisäävät toimenpiteet/ 100 (2016)9. Liikunta/ Johtaminen/ Toimenpiteet toiminta- ja taloussuunnitelmassa: soveltavan liikunnan edistämiseksi / 0 (2016)
		<p>Ikäihmisten liikunta:</p> <p>Avoin jumpparyhmä, ilmainen matalan kynnyksen liikuntamahdollisuus 1xvko urheilutalo yhteistyössä perusturvan ikäihmisten palvelut, liikuntapalvelut ja vapaaehtoistoimijat, osallistujia n. 20-30 henkeä/vko</p> <p>Voimaa vanhuuteen- hankkeeseen liitettiin vuonna 2017. Hankkeessa on koulutettiin vertaisveturi-kouluttajat ja käynnistettiin ikäihmisten vertaisohjaajakoulutus. Koulutettuja tällä hetkellä on 16 vertaisohjaajaa. Hankkeessa on käynnistetty viiden vertaisohjaajan vetämiä ryhmiä, joissa käy n. 60 ryhmäläistä kuukausittain. Vertaisveturikoulutukset jatkuvat tavoitteenaan ryhmien jalkauttaminen syrjäkylille. Hanke jatkuu vielä vuoden 2018 loppuun.</p> <p>Liikuntapalveluita markkinoitiin kauppakeskus ELO:n senioripäivässä.</p> <p>COSMOS- hankkeessa liikuntaneuvontaa sai yli 200 ylöjärveläistä. Tutkimushanke on Pirkanmaan laajuinen ja jatkuu vuoden 2020 loppuun.</p>

<p>Päihteettömyys - päihteettömyyden tukeminen ja päihteiden käytön ehkäiseminen</p>	<p>Terveyskeskuksen ja sosiaalipalvelujen yhteistyönä on laadittu kuntajohdon hyväksymä toimeenpanosuunnitelma päihteiden käytön tunnistamiseksi ja vähentämiseksi; ehkäisevän päihdetyön suunnitelma</p>	<p>Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma: https://www.ylojarvi.fi/site/assets/files/12547/mielenterveytta_ ja_paihteettomytta_edistava_ylojarvi_2017-2020.pdf</p> <p>Terveyspalveluihin perustettiin päihdetiimi (päihdesairaanhoidtaja, sosiaalityöntekijä ja ostopalveluna päihdelääkäri, joka on käytettävissä kerran kuukaudessa asiakastyöhön ja konsultointiin) vuoden 2017 kevätpuolella. Päihdetiimi toimii matalan kynnyksen periaatteella, jonne asiakkaat ohjautuvat omatoimisesti, omaisten yhteydenoton perusteella, yhteistyötahojen työntekijöiden ohjaamina. Työ on tällä hetkellä pääsääntöisesti korjaavaa päihdetyötä, mutta voi olla myös varhaisvaiheen ohjausta ja neuvontaa. Toimintaa on kehitetty esille tulleiden tarpeiden perusteella. Lisäksi on luotu ja selkeytetty erilaisia toimintamalleja ja ohjeistuksia.</p> <p>Päihdetiimin sairaanhoitaja on kouluttanut sosiaali- ja terveystoimen työntekijöitä ja tehnyt yhteistyötä esimerkiksi koulujen kanssa. Tiimin työntekijät ovat lisäksi käyneet kertomassa päihdeasioista kuntouttavan työtoiminnan ja sosiaalisen kuntoutuksen ryhmissä.</p> <p>PAKKA-toimintamallia ei ole raportoitu käytettävän.</p>
<p>NUORET JA NUORET AIKUISET</p>	<p>Väestön päihdehaittojen seuranta</p>	<p>Päihdehaittojen seuranta vuonna 2017 ei raportoitu.</p>
<p>LAPSIPERHEET</p>	<p>Päihtyneenä palveluja käyttävän ohjaaminen päihteettömään elämään - käytäntö on luotu</p>	<p>Lastensuojeluilmoitusten ensisijaisena syykoodina on vanhemman alkoholin tai päihdekäyttö yhteensä 56 tapauksessa. Lapsen oma päihteidenkäyttö oli ilmoituksen tekemisen ensisijaisena syyä 58 eri tapauksessa. 5/9 huostaanotossa ensisijainen syy oli vanhemman tai lapsen päihdekäyttö.</p> <p>Kouluterveyskyselyn perusteella lukiolaisten päihteiden käyttö on yleisempää ja asenne sallivampi kuin muussa maassa keskimäärin. Myös yläasteikäisillä asenne on sallivampi kuin muussa maassa. Luvattomia poissaoloja ja opiskeluun liittyviä ongelmia on keskiarvoa enemmän.</p> <p>SUUNTIMA- työkalu ei ole käytössä terveyspalveluissa. AUDIT-testiä käytetään ja kirjataan potilaskertomukseen. Tilastointia ei ole tehty. Terveyskeskuksen hyvinvointiraporttia ei saatavissa vuodelta 2017.</p>

TYÖIKÄISET	<p>Jutut päihteiden käytöstä, esim.kouluterveyskeskusten ja ATH-tutkimuksen tulosten julkistus, teemapäivät kouluissa, kampanjat Vanhempainiltoissatietoa vanhemmille päihteistä ja kouluterveyskyselyn tuloksista</p> <p>Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palveluverkko juurrutetaan kaupunkiin</p> <p>Savuttomuus koulujen toimintaohjelmissa</p> <p>Terveyskeskuksen, vanhuspalveluiden ja sosiaalipalveluiden yhteistyönä on laadittu kuntajohdon hyväksymä toimeenpanosuunnitelma päihteiden käytön</p>	<p>v. 2018 suunnitelmassa</p> <p>http://www.terveysportti.fi/dtk/ltk/koti?p_haku=hoitoketjut Palveluverkkoa ei tässä vaiheessa hyvinvointisuunnitelmakautta ole juurrutettu eikä tarkistuslista ole käytössä.</p> <p>Ylöjärvi on julistautunut savuttomaksi kunnaksi.</p> <p>Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma: https://www.ylojarvi.fi/site/assets/files/12547/mielenterveytta_ja_paihteettomytta_edistava_ylojarvi_2017-2020.pdf</p> <p>Päihdejohdannaisia HaiPro-ilmoituksia kotihoidossa oli 10 / 2017</p>
------------	---	---

<p>IKÄIHMISET</p>	<p>tunnistamiseksi ja vähentämiseksi ikäihmisillä</p> <p>On luotu käytännöt päihtyneenä palveluita käyttävän ohjaamiseksi päihteettömään elämään.</p> <p>Keuhkohtaumataudin hoitoketjun käyttöönotto kunnassa</p>	<p>Ennaltaehkäisevien kotikäyntien 80v täyttäneille yhteydessä ns. Ehko-käynneillä kysytään systemaattisesti päihteiden käytöstä, tämä toimintatapa Kuntaliiton lomakkeessa (Haastattelulomake hyvinvointia edistäville kotikäynneille) jota käytetään ehko-käyntien tukena.</p> <p>Ikäihmisten päihteettömyyden tukemiseksi vietettiin EHYT-teemaviikkoa vko 45 teemalla Puheeksiotto.</p> <p>Hoitoketju on käytössä terveyskeskuksessa.</p>
		<p>PÄIHTEETTÖMYYS KOULUTERVEYSKYSELY 2017</p> <p>Matti Hurstin koosteesta:</p> <p>Kehitettäviä ja seurattavia asioita 8. ja 9. luokilla muihin Suomen kuntiin verrattuna ovat keskimääräistä sallivampi asenne päihteiden käyttöön, luokan työrauha, koulunkäynnit vaikeudet (kirjoittamistehtävät ja läksyjen tekeminen) sekä mahdollisuus osallistua koulutyön suunnitteluun.</p> <p>Ylöjärveläisnuoret nauttivat myös keskimääräistä enemmän limsaa, makeisia ja energiajuomia.</p> <p>Lukiolaisten vahvuuksia ovat liikunta-aktiivisuus, kyky tehdä omaan elämään liittyviä päätöksiä, ongelmanratkaisutaito, osallisuus sekä keskusteluyhteys omiin vanhempiin. Myös lukiolaiset ovat tyytyväisiä saamiinsa opiskeluhoillon palveluihin.</p> <p>Lukiolaisten elintapoja mittaava tulos on muita kuntia kehnompia. Alkoholin käyttö on keskimääräistä yleisempää. Asenne nautintoaineiden käyttöön on selvästi sallivampi kuin nuorilla keskimäärin. Alle 8 tuntia vuorokaudessa nukkuvia on Ylöjärvellä enemmän kuin muissa kunnissa.</p> <p>Luvattomia poissaoloja ja opiskeluun liittyviä ongelmia on keskiarvoa enemmän. Keskimääräistä vähäisempää on uutisten seuraaminen ja lukeminen.</p>

Taulukot LHVK:n indikaattorien mukaan:

	Sukupuoli: yhteensä Tupakoi päivittäin, %	Pojat Tupakoi päivittäin, %	Tytöt Tupakoi päivittäin, %
Perusopetus 8. ja 9. lk		4,8	3,7
Lukio 1. ja 2. vuosi		2,7	0,9
Ammatillinen oppilaitos		25,4	27,0

Käytössä olevat rajoitukset

Alue Ylöjärvi
 Kyselyvuosi 2017
 Indikaattorit Tupakoi päivittäin, %

	Sukupuoli: yhteensä Nuuskaa päivittäin, %	Pojat Nuuskaa päivittäin, %	Tytöt Nuuskaa päivittäin, %
Perusopetus 8. ja 9. lk		5,4	8,7
Lukio 1. ja 2. vuosi		9,6	13,8
Ammatillinen oppilaitos		13,4	20,0

Käytössä olevat rajoitukset

Alue Ylöjärvi
 Kyselyvuosi 2017
 Indikaattorit Nuuskaa päivittäin, %

	Sukupuoli: yhteensä	Pojat	Tytöt
	Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, %	Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, %	Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, %
Perusopetus 8. ja 9. lk	10,1	8,4	11,9
Lukio 1. ja 2. vuosi	23,2	22,9	23,4
Ammatillinen oppilaitos	32,0	33,9	27,3
Käytössä olevat rajoitukset			
Alue	Ylöjärvi		
Kyselyvuosi	2017		
Indikaattorit	Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, %		

	Sukupuoli: yhteensä Kokeillut marihuanaa tai kannabista ainakin kerran, %	Pojat Kokeillut marihuanaa tai kannabista ainakin kerran, %	Tytöt Kokeillut marihuanaa tai kannabista ainakin kerran, %
Perusopetus 8. ja 9. lk	7,1	6,1	8,2
Lukio 1. ja 2. vuosi	14,7	20,4	9,1
Ammatillinen oppilaitos	17,6	18,4	16,7
Käytössä olevat rajoitukset			
Alue	Ylöjärvi		
Kyselyvuosi	2017		
Indikaattorit	Kokeillut marihuanaa tai kannabista ainakin kerran, %		
	Sukupuoli: yhteensä Omalla paikkakunnalla helppo hankkia huumeita, %	Pojat Omalla paikkakunnalla helppo hankkia huumeita, %	Tytöt Omalla paikkakunnalla helppo hankkia huumeita, %
Perusopetus 8. ja 9. lk	39,3	38,9	39,7
Lukio 1. ja 2. vuosi	46,8	40,2	53,2
Ammatillinen oppilaitos	50,9	47,0	59,3
Käytössä olevat rajoitukset			
Alue	Ylöjärvi		
Kyselyvuosi	2017		
Indikaattorit	Omalla paikkakunnalla helppo hankkia huumeita, %		

		<p>PÄIHTEETTÖMYYS TEAViisaritiedonkeruu:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Kuntajohto/ johtaminen/ Hyvinvointikertomuksen tavoitteet: onko alkoholi ja huumeet huomioitu laajassa hyvinvointikertomuksessa / <i>Täysin vastaavaa indikaattoria ei löydy v.2017 vastauksista, mutta alkoholi ja huumeet on huomioitu Ylöjärven kaupungin mielenterveys- ja päihdesuunnitelmassa 2017-2020.</i>2. Kuntajohto/ Sitoutuminen/ Tavoitteet toiminta- ja taloussuunnitelmassa/ Nuorten alkoholin ja huumeiden käyttö vähenee, ei lisäännny/ <i>Täysin vastaavaa indikaattoria ei löydy v.2017 vastauksista, mutta alkoholi ja huumeet on huomioitu Ylöjärven kaupungin mielenterveys- ja päihdesuunnitelmassa 2017-2020.</i>3. Perusopetus/ Seuranta- ja tarveanalyysi: tupakoinnin ja päihteidenkäytön seuranta/ 76 (2015) (vrt.koko maa 85)4. Lukiokoulutus/ Seuranta- ja tarveanalyysi: Tupakoinnin ja päihteidenkäytön seuranta / <i>Lukiotietoja ei ole saatavilla.</i>
--	--	--

Painopiste 2. turvallisuuden tukeminen ja vahvistaminen		
<p>Kaupungin virastojen, laitosten, päiväkotien ja muiden kiinteistöjen työskentely-ympäristö on turvallinen</p>		<p>Ei raportointia.</p>
<p>Ikäihmisten osallisuutta ja sosiaalisten verkostojen lisäämistä tuetaan / syrjäytymisen ehkäisy</p>	<p>Kunnassa on ikäihmisille järjestettyjä tilaisuuksia</p>	<p>Ikääntyneiden yksinäisyyden ja turvattomuuden ehkäisy on osa Mielenterveys- ja päihdesuunnitelmaa 2017-2020</p> <p>Ikäneuvo-hankeeseen liittyvä Tietoa ikäihmisten palveluista kiertue jalkautui sivukylille: Länsi-Aure 10 osallistujaa, Pengonpohja 24 osallistujaa, Viljakkala 26 osallistujaa, Siivikkala 32 osallistujaa. Kiertue järjestettiin yhteistyössä Ylöjärven seurakunnan, Ylöjärven kaupungin asiakas- ja palveluohjauksen sekä kulttuuri-, liikunta- ja kirjastopalveluiden kanssa. Kiertueen tilaisuuksien paikat valittiin sen mukaan, että haluttiin tavoittaa sivukylillä asuvia ikäihmisiä.</p> <p>Ylöjärven turvallisuussuunnitelman teeman Yhteisöllisyys ja vanhuksat mukaisesti järjestettiin 2 asukasilta: 15.2. Turvallisuus tilastoina ja toimintoina /työllisyys- ja turvallisuuspalvelut Asukasiltaosallistujat 30-40/asukasilta</p> <p>Voimaa vanhuuteen- hanketoiminta: ideointitilaisuus 13.9.</p> <p>Matalan kynnyksen mielenterveysvastaanotot yli 65-vuotiaille käynnistettiin. Asiakasmäärä on noususuuntainen ollen jo n.40 asiakasta vuoden 2017 lopulla.</p> <p>COSMOS Ikääntyneiden terveystuokuntaneuvontatutkimus yhteistyössä Jyväskylän yliopisto, Pirkanmaan alueella, mutta valtaosa (yli 200 tutkittavaa) on ylöjärveläisiä yli 65-vuotiaita.</p> <p>Ikään katsomatta -projekti toimii yhteistyössä Ylöjärven kaupungin kanssa tavoitteena lisätä ikäihmisten osallisuutta ja vähentää syrjäytymistä vapaaehtoisten avulla.</p> <p>Pirkanmaan Muistiyhdistyksen muistikahvila toimii kerran kuukaudessa, 188 kävijää.</p> <p>Lähitorin neuvonta (entiseltä nimeltään Ikäpiste) toimi koko vuoden, lukuunottamatta heinäkuuta ja joulunaikaa. Neuvontaa annettiin kerran viikossa tk:lla, Lähitorin aloitettua toimintansa neuvonta muutti Lähitorille. Kävijöitä neuvonnassa n. 0-4 /krt.</p>

		<p>Muut lähitorin neuvonnan vastaanotot olivat Kurun kirjastolla ja Viljakkalan srk-talolla Viljakaisten yhteydessä 1 krt/kk, kävijöitä 0-2 /krt. Lisäksi syksyllä 2017 aloitettiin vastaanotot myös Ylöjärven srk-talolla Tähkäpäiden yhteydessä, 2 krt/kk, kävijöitä n. 0-4 /krt.</p> <p>Lähitorit:</p> <p>Soppeensydämen lähitori alkoi 1.10.2017. Kävijöitä yht. 342 hlö /1.10-31.12.2017</p> <p>Porinapiirejä lisättiin kahdella piirillä.</p> <p>Soppeensydämen perjantaipiiri 32 kertaa, 18-38 hlö/kerta, kävijöitä yht. 886 vuodessa</p> <p>Siivikkalan porinapiiri 32 kertaa, 25-35 hlö/ kerta, kävijöitä yht. N. 1000 vuodessa</p> <p>Tiurankamarin porinapiiri 32 kertaa, 11-20 hlö/kerta kävijöitä yht. 490 vuodessa</p> <p>Kurun virikepiiri, vapaaehtoinen vetäjä Ritva Latoniemi, kysyn häneltä vielä tiedot kävijämääristä.</p> <p>Myös muita potilas- ja omaisjärjestöjen vertaistukiryhmiä kokoontuu säännöllisesti Soppeensydämen ikäihmisten toimintatiloissa, perusturva antanut tilat käyttöön, Ylöjärven AVH-kerho, Tampereen seudun omaishoitajat (mm. Ylöjärven nivelpiiri, Ms-yhdistys, Sydän sairastuneiden vertaistukiryhmä, Ylöjärven Akanat ry, Diabetesyhdistys)</p> <p>Muut senioritapahtumat</p> <p>Iloa ja Valoa messutapahtuma 31.3.2017 koulutuskeskus Valossa, yhteistyössä markkinointilinjan ja lähihoitajatutkinnon opiskelijoiden, vapaaehtoisjärjestöjen, kaupungin, vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston kanssa järjestetty ikääntyneille ja vammaisille suunnattu, messukävijöitä n. ?????</p> <p>Senioritanssit Koulutuskeskus Valossa, perusturvan kotihoidon liikunnanohjauksen kurssin suorittaneet 2 työntekijää järjestivät yhteistyössä vapaaehtoisjärjestön SPR kanssa. Osallistujia n. 65 henkilöä.</p> <p>Suomi-100 itsenäisyyspäivän tanssiaiset Tiuravuoren palvelukeskuksessa 5.12.2017, osallistujia n. 100 henkeä</p>
--	--	---

		<p>Anne Mattilan konsertti Kurun palvelukeskuksessa, osallistujia n. 70 henkeä</p> <p>Yhteistyöprojekti kulttuuritoimi, Kurunpalvelukeskus, Kurun lasten päiväkoti ja kulttuurikeskus Uulu, musiikin sävellyspaja, osallistujia yht. n. 30 henkeä</p> <p>Pehtoorin jokakeväinen kirpputoritapahtuma järjestetään yhteistyössä ryhmäkoti Pehtoorin asukkaat, omaiset, henkilökunta ja Keihäsniemen alueen asukkaat ja vapaaehtoistoimijoita. Tapahtuma kerää koko Keihäsniemen alueen ihmisiä yhteiseen tapahtumaan.</p> <p>Lisäksi kaikissa ikäihmisten asumisyksiköissä viikko-ohjelmat harrastus- ja virkistystoiminnasta ja säännölliset asukaskokoukset</p> <p>Vapaaehtoistyön yhteistyöryhmä, (edustajat Ylöjärven kaupunki, seurakunta, SPR, vanhusneuvosto) järjesti Vapaaehtoistoiminnan foorumin 14.9.2017, kutsuttiin kaikkien Ylöjärvellä toimivien yhdistysten ja järjestöjen edustajat yhteistyöfoorumiin, osallistujia n. 50 henkeä.</p>
<p>Erityistä tukea tarvitsevien osallisuutta ja sosiaalisten verkostojen lisäämistä tuetaan / syrjäytymisen ehkäisy</p>	<p>Yhteistyö järjestöjen</p>	<p>Alueellinen työvoima- ja yrityspalveluiden kokeilu Pirkanmaalla alkoi 1.8.2017. Kokeilussa pitkäaikaistyöttömien aktiivointiaste palveluihin nousi 5 kuukaudessa 14,20 % prosenttia. Tämä on vaikuttanut työttömyyden positiiviseen kehitykseen koko Ylöjärven työttömyysprosentissa, sen ollessa Ylöjärvellä 31.12.2017 8,2 (1293 työtöntä) .</p> <p>Nuorisotyöttömyys alle 25-v.: 31.12.2017 tuo 149 (31.12.2016 alle 25-v oli 226)</p> <p>Aikuisten sosiaalityö: Työikäisten perussosiaalityön uudistaminen asiakaslähtöisesti = matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapalvelu arkisin. (Taustalla vaikuttamassa perustoimeentulotuen siirtyminen KELA:lle.) Tarjoaa asiakkaille nopeaa sosiaalihuoltolain mukaista palvelutarpeen arviointia ja järjestää moniammatillisesti palveluita. Osa asiakkaista saanut apua kertakäynnillä, osalle on muodostunut pidempi asiakkuus. Ohjaus- ja neuvontapalvelu on arvioitu asiakaspalautteissa hyväksi. Asiakasmäärä on keskimäärin viisi asiakasta viikossa.</p>

		<p>Työikäisten sosiaalipalveluiden kokonaisuutta on suunniteltu uudelleen näkökulmana syrjäytymisen ehkäisy. Vuonna 2017 pidettiin ensimmäinen sosiaalisen kuntoutuksen ryhmä. Ryhmätoiminnan on suunnittelu jatkuvan vuodelle 2018.</p> <p>Asiakkaiden määrä on vähentynyt, mutta asiakkaiden tilanteet olivat haastavampia. Asiakkaiden tavoitettavuus on vaikeutunut. Asiakkaiden tavoitettavuus on jatkossa kehittämisen kohde.</p> <p>Arkeen Voimaa -ryhmätoimintamallin toteuttaminen. 2 ryhmää I 04/2017 ja II 10/2017, osallistujia 20 Ylöjärvi on tässä edelläkävijä Pirkanmaalla.</p>
<p>Lasten, nuorten ja lapsiperheiden osallisuutta ja sosiaalisten verkostojen lisäämistä tuetaan / syrjäytymisen ehkäisy</p>	<p>Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palveluverkko juurrutetaan terveyskeskukseen / kuntaan</p>	<p>http://www.terveysportti.fi/dtk/ltk/koti?p_haku=hoitoketjut</p> <p>PSHP:N lähetemäärä kasvanut viime vuonna 24%, läheteet lisääntyneet myös nuorisotiimiin. Nuorisopsykiatria ei ole saatu rekrytoitua, jonot ovat kasvaneet huomattavasti v. 2017 loppupuolella. Nykyisellä henkilöstömäärällä ei pystytä vastaamaan kysyntään.</p> <p>Kouluterveydenhuollossa laajat 8-luokkalaisten terveystarkastukset toteutuvat hyvin.</p> <p>Nuorisopalveluissa laadittiin valmiussuunnittelun kriisikortit. Nuoritila Olgan toimintaa vahvistettiin ja nuorisotila Zopperon toimintaa päätettiin muokata avoimeksi eri toimijoille.</p> <p>SOSIAALITYÖ lapset: Lastensuojeluilmoitusten ja - hakemusten määrässä oli n.10% kasvu edelliseen vuoteen verrattuna, ilmoitukset 874 ja hakemukset 115, ennakkollisia lastensuojeluilmoituksia tuli yhteensä 11 kappaletta. Päihdekäyttö oli syykoodina: 56 vanhemman alkoholin tai päihdekäyttö ja 58 Lapsen oma päihdeidenkäyttö.</p> <p>Huostaanottoja tehtiin yhdeksän kappaletta - näistä viidessä ensisijainen syy on vanhemman tai lapsen päihdeiden käyttö.</p> <p>Palveluntarpeen arviointi tehtiin 295 lapselle, ikäluokittain selvitykset painottuvat 13-15-vuotiaisiin. Lastensuojelun kiireelliset palvelun tarpeen arvioinnin käsittelyajat ovat pysyneet lakisääteisessä 3kk:n käsittelyajassa tapausten lisääntymisestä huolimatta.</p> <p>Hyvinvointikartaston käyttö Kauraslammien koululla ja Yhtenäiskoululla 8- luokkalaisille ?</p>

<p>Lasten, nuorten ja nuorten aikuisten mielen hyvinvoinnin seuranta ja tukeminen / henkisen ja sosiaalisen turvallisuuden vahvistuminen</p>	<p>Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on laadittu ja toimenpide-ehdotukset toteutettu</p>	<p>PSHP:n lasten ja nuorten mielenterveystyön palveluketju (0-17-vuotiaat) (= ent.palveluverkko) on päivitetty. Palveluketju: http://www.terveysportti.fi/dtk/ltk/koti?p_artikkeli=ykt00659&p_haku=shp00964 Tarkistuslista: http://www.terveysportti.fi/dtk/ltk/koti?p_artikkeli=ykt00659&p_haku=shp00964</p> <p>Palveluketjun tarkistuslista ei ole käytössä.</p> <p>Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma sisältyy nuorten osalta Ylöjärven kaupungin mielenterveys- ja päihdesuunnitelmaan 2017-2020.</p> <p>LAPE-kärkihankkeen osahanke PIPPURI - Pirkanmaan perheiden palveluiden uudistaminen - raikkaita innovaatioita.</p>
<p>Painopiste 3.Arjessa pärjäämisen vahvistaminen</p>		
<p>Kulttuuri- ja kirjastopalvelut tavoittavat kaikki ikäryhmät</p>		<p>Kulttuuripalvelut koordinoivat, organisoivat ja järjestivät Suomi 100- tapahtumia. Tapahtumia oli useita kymmeniä.</p>
<p>Tuetaan kaupunkilaisia digitaalisten palveluiden käytössä</p>		<p>Kirjastopalveluissa on panostettu henkilökunnan osaamiseen niin, että valmius kuntalaisten digitaalisten ohjaamiseen on vahvistunut. Kirjastossa uusien digilaitteiden hankinnat meneillään mm. 3D-tulostus on käytössä. Digikehittämistä tehdään yhteistyössä kirjaston käyttäjien kanssa. Sunnuntain aukiolo vakinaistettiin (v.2018 vaikutusten arviointi).</p> <p>Nuoripalveluissa vahvistettiin digitaalisuutta mm. mediapaja-projektilla.</p> <p>Sosiaalityö: Perusturvan aulaan on hankittu asiakaspäätte asiakkaiden käyttöön. Tällä on tarkoitus tukea myös digitaalisten palveluiden käyttöä. Asiakkaan on mahdollisuus saada ohjausta ja neuvontaa palveluiden käytössä. Lastensuojelulla on käytössään sähköinen lastensuojeluilmoitus. Vammaispalvelulla on käytössään omapalvelu. Muiden palveluiden osalta on tarkoitus siirtyä myös omapalvelun käyttöön.</p>

Ylöjärven hyvinvointisuunnitelma 2017- 2020
Vuosiraportti 2017, Soile Vuolle / Laura Tyyskänen 03/2018

		<p>KT+nlat Sähköistä ajanvarausta on lisätty kouluterveydenhuollon ja neuvolan ja opiskeluterveydenhuollon tarkastuksiin. On kannustettu asiakkaita käyttämään terveystietomuksen sähköistä viestintää sekä lisätty Puolesta asiointi- sopimusten markkinointia ja tekemistä. Nuorten elämää-verkkopalvelu on otettu käyttöön</p>
Esteettömyyden huomiointi erityistä tukea tarvitsevien arjessa tehostuu	EVA esteettömyys Aistiesteettömyyden huomiointi	Vuodelta 2017 ei ole raportointia.
Ikäihmisten toimintakyvyn tukeminen ja esteettömyyden huomiointi ympäristössä tehostuu	<p>Vanhuspalvelulain mukainen suunnitelma: Suunnitelmassa on määritetty tavoitteet, toimenpiteet ja yhteistyö muiden paikallisten toimijoiden kanssa.</p> <p>On sovittu yhteiset käytännöt iäkkäille suunnattujen neuvontapalveluiden, terveystarkastusten ja kotikäyntien sisällöstä</p> <p>Toimintakyvyn tukeminen uusissa ja päivitettävissä ikäihmisiä koskevissa alueellisissa hoitoketjuissa on otettu käyttöön kunnan vanhustalouksissa, terveyskeskuksessa ja kotihoitossa.</p>	<p>Ikäneuvo kts,yst, edellä.</p> <p>https://www.ylojarvi.fi/site/assets/files/7138/yl_j_rven_kaupungin_vanhusty_n_strategia_2013_-_2018.pdf</p>
Lasten ja nuorten erityisopetuksen		

Ylöjärven hyvinvointisuunnitelma 2017- 2020

Vuosiraportti 2017, Soile Vuolle / Laura Tyyskänen 03/2018

työmuotojen kehittyminen ja uudistuminen		
Lapsivaikutusten arviointimenetelmä on käytössä	Arviointi tehdään kullakin vastuualueella vähintään kerran vuodessa. Varhaiskasvatus Perusopetus Lukio Iltapäivätoiminta Nuorisopalvelut Rakentaminen Kaavoitus Ympäristösuunnittelu	
Lasten ja nuorten tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistuminen		